

Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag

Zitting van 28 januari 2021, 15.00 uur

Zaaknummer C/09/6055946 KG ZA 21-44

De Staat der Nederlanden / Stichting Ik wil gewoon naar school

Pleitnota: mr. R.W. Veldhuis

1 Inleiding

- 1.1 'Britse variant wint terrein in Nederland'. Zo luidt de titel van het bericht van het RIVM van eergisteren. Hoewel sprake is van een lichte daling van het aantal meldingen van mensen met een positieve uitslag, bevindt Nederland zich met 204 besmettingen per 100.000 inwoners in de afgelopen week nog steeds in de ernstige fase van de epidemie. En daarbij is de coronavariant, die in het Verenigd Koninkrijk en Ierland tot een zeer hoge toestroom aan patiënten in de ziekenhuizen heeft geleid, in opmars in Nederland, zo blijkt uit cijfers van het RIVM. Dat is zorgelijk omdat de Britse variant aanzienlijk besmettelijker is dan de oude variant. Met de opmars van de Britse variant heeft Nederland te maken met twee virusvarianten die zich met verschillende snelheden verspreiden in Nederland. Daardoor zijn er eigenlijk twee aparte corona-epidemieën. Een epidemie met de al in Nederland aanwezige varianten, waarin het aantal infecties daalt, en een epidemie met de Britse variant waarin het aantal infecties juist toeneemt. Door meer besmettingen met de 'nieuwe' variant zal het aantal ziekenhuisopnames en personen die als gevolg van het virus overlijden op termijn weer hoger worden.

Zie het bericht van het RIVM van 26 januari 2021.¹

- 1.2 Deze ontwikkeling, die zich al enige weken voordoet, raakt rechtstreeks aan alle drie de pijlers die de Staat voor de aanpak van het coronavirus heeft geformuleerd:
1. een acceptabele belastbaarheid van de zorg: ziekenhuizen moeten kwalitatief goede zorg kunnen leveren aan zowel COVID-19-patiënten als aan patiënten binnen de reguliere zorg;
  2. het beschermen van kwetsbare mensen in de samenleving en
  3. zicht houden op en het inzicht hebben in de verspreiding van het virus.

---

¹ Zie www.rivm.nl/nieuws/Britse-variant-wint-terrein-in-Nederland.

- 1.3 Om deze ontwikkeling tegen te gaan zijn de afgelopen weken steeds na advies van het OMT aanvullende, ingrijpende maatregelen ingevoerd, waaronder – naast een avondklok - een fysieke sluiting van scholen voor het merendeel van de leerlingen. Voor de beperkte groep scholieren op het voortgezet onderwijs die nog wel fysiek naar school kunnen wordt momenteel uit voorzorg onderling de veilige afstand in acht genomen.
- 1.4 Voor die beperkte groep scholieren geldt binnen onderwijsinstellingen ook de al sinds 1 december 2020 bestaande mondkapjesplicht buiten de klas, zoals die ook weer voor de meeste leerlingen (met uitzondering van het primair onderwijs) relevant wordt op het moment dat de scholen hun deuren weer openen. De (beperkte) mondkapjesplicht maakt daarmee onderdeel uit van het beleid van de Staat om scholen zoveel mogelijk open te houden en het onderwijs zo mogelijk fysiek doorgang te laten vinden.

2 Mondkapjesverplichting rechtmatig en niet onmiskenbaar onverbindend

- 2.1 Ik begin met een korte opmerking over de vorderingen. Eiseres vordert als meest vergaande voorziening dat de gehele "Regeling" buitenwerking wordt gesteld. Daarmee is bedoeld op de door eiseres als prod. 2 overgelegde ministeriële regeling aanvullende mondkapjesverplichtingen covid-19 waarmee de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 (Trm) is gewijzigd. Waar ik in deze pleitnota spreek van de 'Regeling' of 'aanvullende mondkapjesverplichting' wordt in navolging van eiseres dus bedoeld op de bepalingen in hoofdstuk 2a van de Trm.
- 2.2 Eiseres komt daarmee dus ook op tegen de mondkapjesplicht ter zake publieke binnenruimten, stationsgebouwen, luchthavens en contactberoepen. De dagvaarding van de Stichting – en dat doet de naam van eiseres ook vermoeden - is echter geheel toegesneden op de mondkapjesplicht in onderwijsinstellingen. Eiseres heeft ook onvoldoende toegelicht waarom deze vordering in zijn algemeenheid strekt tot bescherming van belangen van kinderen die zij ingevolge haar statuten behartigt.² In zoverre staat het bepaalde in art. 3:305a, eerst lid BW reeds aan toewijzing van deze vordering in de weg.
- 2.3 De Staat zal zich daarom vandaag concentreren op de vordering van eiseres die strekt tot buitenwerkingstelling van de in artikel 2a.2 van de Tijdelijke regeling maatregelen covid 19 (hierna: Trm) neergelegde beperkte mondkapjesplicht in onderwijsinstellingen. Gelet op de doelomschrijving van eiseres zal ook die vordering beperkt moeten zijn tot kinderen en zich niet kunnen uitstrekken tot anderen zoals bijvoorbeeld het personeel van onderwijsinstellingen.

---

² Zie productie 1 eiseres. Vgl. ook achter 1.3 van de dagvaarding.

2.4 Volgens vaste rechtspraak kan van een dergelijke toewijzing echter pas sprake zijn als buiten twijfel staat dat deze wettelijke regeling in strijd is met hogere regelgeving of met algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Volgens eiseres is daarvan sprake omdat de mondkapjesplicht in strijd zou zijn met een aantal grondrechten, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer als neergelegd in artikel 10 Grondwet en 8 EVRM. Eiseres benadrukt daarbij in haar dagvaarding dat zij het bestaan van de Covid-19 pandemie niet ontkent en dat het nemen van maatregelen door de Staat daarom ook geïndiceerd is. Een mondkapjesplicht mag daar volgens eiseres echter geen onderdeel vanuit maken omdat:

- er onvoldoende bewijs is dat mondkapjes bijdragen aan het verminderen van de verspreiding van het coronavirus of andere luchtwegvirussen;
- het dragen van mondkapjes erg schadelijk zou kunnen zijn.

2.5 De Staat is van mening dat de vorderingen van eiseres niet kunnen slagen. De in de Trm opgenomen aanvullende mondkapjesplicht steunt op adviezen van het OMT en is in de kern genomen in lijn met de aanbevelingen van de WHO en ECDC. De Tweede Kamer heeft de mondkapjesplicht beoordeeld en heeft daarmee ingestemd. De Staat onderkent daarbij, zoals ook naar voren komt uit de advisering van het OMT, WHO en ECDC, dat hard sluitend wetenschappelijk bewijs over het precieze effect van mondkapjes niet voorhanden is. Dat maakt de Regeling echter niet onrechtmatig, laat staan onmiskenbaar onverbindend. Ik licht dit toe.

2.6 Zoals in de conclusie van antwoord is toegelicht is het kabinet bij de invoering van de (aanvullende) mondkapjesplicht niet over een nacht ijs gegaan. Waar aanvankelijk op basis van de OMT-adviezen van 4 mei 2020 en 28 juli 2020 alleen sprake was van een mondkapjesplicht voor het OV per 1 juni 2020 en voor het overige is besloten daarvan af te zien of te volstaan met een dringend advies, is daar met het OMT-advies van 13 oktober 2020 verandering in gekomen. Daarvoor is het volgende redengevend geweest:

- In het advies herhaalt het OMT zijn eerdere conclusie dat niet-medische mondkapjes mogelijk enig positief effect hebben om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Dit geldt in het bijzonder voor verspreiding door besmette personen die nog geen symptomen hebben, er van uitgaande dat personen met klachten zich isoleren en afstand houden.
- Daarnaast is er volgens het OMT enige ondersteuning te vinden dat een reductie van de blootstelling aan het virus tot een mildere infectie leidt. Naar oordeel van het OMT zouden mondkapjes hierbij een rol kunnen spelen en de ernst van de ziekte als gevolg van een besmetting kunnen verminderen.
- Niet-medische mondkapjes kunnen tegelijkertijd de overdracht van andere luchtwegvirussen enigszins tegengaan, wat de druk op huisartsenpraktijken en GGD-teststraten vermindert.

- Tegen de achtergrond van de zorgwekkende epidemiologische situatie in oktober 2020 – waarvan ook thans nog sprake is, zeker gelet op de nieuwe varianten van het virus – is de discrepantie tussen breed maskergebruik en het relatief beperkte effect daarvan afgenomen.
- Tot slot heeft een rol gespeeld dat het kabinet gehoor heeft willen geven aan de in de samenleving bestaande behoefte aan duidelijkheid over het dragen van een mondkapje. Hiermee sloot het kabinet aan bij de constatering van het OMT dat de maatschappelijke discussie over de wenselijkheid van mondkapjes de algemene communicatie over het belang van de basisregels en daarmee ook de naleving daarvan verstoorde.

2.7 De keuze voor de invoering van de aanvullende mondkapjesplicht per 1 december 2020 komt aldus voort uit het belang van de bestrijding en beheersing van de epidemie - gezondheidsoverwegingen - en het belang van heldere en eenduidige communicatie.³ Anders dan eiseres stelt, is dus geen sprake geweest van een zwabberend mondkapjesbeleid. Wel is in lijn met de adviezen van het OMT bij het al dan niet invoeren van een mondkapjesplicht rekening gehouden met het verloop van de epidemie in combinatie met het *ten opzichte van andere maatregelen* relatief beperkte effect van een mondkapjesplicht. Het kabinet acht de mondkapjesplicht een essentiële aanvullende maatregel als onderdeel van een breder maatregelen pakket. Daarbij is ook acht geslagen op de ontwikkeling van de maatschappelijke discussie over mondkapjes die het belang van de naleving van de basisregels begon te overschaduwen.

2.8 Het standpunt van eiseres dat in haar visie onvoldoende sluitend bewijs zou zijn dat mondkapjes bijdragen aan het verminderen van de verspreiding van het coronavirus of andere luchtwegvirussen maakt de invoering van Regeling niet onrechtmatig. Voor zover eiseres daarmee al wil zeggen dat de door haar overgelegde publicaties afwijken van het advies van het OMT en aanbevelingen van de WHO en ECDC – de Staat ziet dat zelf overigens niet – mag de Staat in redelijkheid afgaan op adviezen van zijn eigen deskundige adviseurs. Voor een “battle of experts” is in kort geding geen plaats.

Zie Vzr. Rb. Den Haag 24 juli 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:6856, rov. 4.10:

“De Staat heeft zich – ter invulling van de op hem rustende verplichting tot bescherming van de volksgezondheid en in lijn met het advies van de WHO, waaraan hij in redelijkheid groot belang mag hechten – voorzien van deskundig advies van vele wetenschappers uit verschillende relevante disciplines en met het oog daarop het OMT samengesteld. Uit de adviezen van het OMT volgt dat deze deskundigen nog altijd maatregelen noodzakelijk achten om het coronavirus te bestrijden. Daarmee is voldoende onderbouwing van die maatregelen door de Staat gegeven. Daaraan doet niet af dat volgens

³ Zie Toelichting bij de Regeling aanvullende mondkapjesverplichtingen covid-19, Stcrt. 2020, nr. 62032, p. 4 en 10-11.

Viruswaarheid c.s. geen sprake is van een bedreigende situatie, omdat er ook wetenschappers te vinden zijn die een andere visie hebben op de huidige situatie. De Staat mag in redelijkheid afgaan op adviezen van zijn eigen deskundige adviseurs. Het is niet aan de voorzieningenrechter een 'battle of experts' in kort geding te beslechten."

- 2.9 Als wordt gewacht op het door eiseres verlangde wetenschappelijke bewijs, zal de pandemie bovendien onbeheersbaar zijn geworden met alle gevolgen van dien. In deze crisis bestaat nu eenmaal niet de luxe om te wachten met het treffen van maatregelen totdat wetenschappelijk precies bewezen kan worden dat en hoeveel effect zij hebben. De verwachting van deskundigen is dat zij bij zullen dragen aan de beheersing en bestrijding van de epidemie. Daar gaat het om. De mondkapjesverplichting in onderwijsinstellingen is thans in het bijzonder van belang vanwege de aanwijzingen die erop duiden dat middelbare scholieren meer dan voorheen mogelijk werd gedacht bij kunnen dragen aan de verspreiding van het virus en de onzekerheden rond het Britse virus en de rol van scholieren bij de verspreiding daarvan.
- 2.10 In het verlengde daarvan ligt ook dat de stelling van eiseres dat het dragen van mondkapjes schadelijk zou zijn haar niet kan baten. Voor zover eiseres daarmee bedoelt dat de in Regeling bedoelde (beperkte) mondkapjesverplichting tot zodanige gezondheidsschade zou leiden dat daarvan zou moeten worden afgezien, betwist de Staat onder verwijzing naar de adviezen van het OMT - welke in lijn zijn met de aanbevelingen van het ECDC en WHO -, dat daarvan sprake is. De Staat mag ook wat dit betreft af gaan op de adviezen van zijn eigen deskundige adviseurs.
- 2.11 Overigens bestrijdt de Staat niet dat langdurig gebruik van een mondkapje enige nadelige effecten kan hebben. Het OMT heeft daar in zijn advies van 13 oktober 2020 ook aandacht voor gevraagd door er op te wijzen dat niet-medische mondkapjes niet bedoeld zijn voor continu gebruik over de hele dag. De Staat heeft verder onder ogen gezien dat nadelige effecten kunnen optreden ingeval van een beperking of ziekte of bij het sporten of bij (langdurig) gebruik door jonge kinderen.
- 2.12 Om die reden en uit een oogpunt van proportionaliteit⁴ geldt de mondkapjesplicht in onderwijsinstellingen niet voor basisscholen, speciale scholen voor basisonderwijs en scholen voor speciaal onderwijs. Verder is de mondkapjesplicht beperkt tot, kort gezegd, verblijf buiten de klas. Ook zijn gym, zang, toneel, dans en bepaalde vormen van praktijkonderwijs uitgezonderd van de mondkapjesplicht. Het zwaarwegend belang van goed onderwijs is daarmee gediend en ook verplicht langdurig mondkapjesgebruik wordt daarmee voorkomen. Verder kent de Regeling generieke uitzonderingen voor personen in zorglocaties en personen die vanwege een beperking of ziekte geen

⁴ Hierbij heeft ook het mindere verspreidingsrisico bij (jongere) kinderen een rol gespeeld. Zie Toelichting bij de Regeling aanvullende mondkapjesverplichtingen covid-19, Strct. 2020, nr. 62032, p. 11.

mondkapje kunnen dragen. De mondkapjesplicht geldt evenmin tijdens het beoefenen voor sport, podiumkunsten en media.

Ook overigens is bij het opstellen van de Regeling, mede uit een oogpunt van proportionaliteit, aandacht geweest om verplicht langdurig gebruik te voorkomen. Verplicht gebruik van een mondkapje is in de Regeling beperkt tot situaties waar mogelijk minder goed aan de veilige afstandsnorm kan worden voldaan, waarbij in publieke binnenruimten, stationsgebouwen en luchthavens geen verplichting geldt voor jongeren onder de 13 jaar en evenmin voor personen die een zitplaats innemen en de veilige afstandsnorm in acht nemen.⁵ Verder wordt aan gebruikers en fabrikanten guidance gegeven op de website van de overheid en door middel van een NEN-norm niet medische mondkapjes, over pasvorm en draagcomfort, hoeveelheid vochtdeeltjes die het masker moet tegenhouden, de maximale ademweerstand waarbij je nog goed kan ademen, giftige stoffen die niet in het mondkapje mogen zitten, gebruik en instructies die op verpakking moeten staan.⁶ Vorige week dinsdag is zelfs het eerste NEN-keurmerk afgegeven aan een fabrikant van niet medische mondkapjes.⁷

- 2.13 Kortom: het gaat om een beperkte op specifieke situaties toegesneden mondkapjesplicht, die niet geldt voor jonge kinderen, ingeval van beperking, ziekte en sport. Nog daargelaten dat de mondkapjesplicht is gebaseerd op deskundige adviezen waar de Staat op mag afgaan, heeft eiseres niet aannemelijk gemaakt dat de door haar geschetste schadelijke effecten zich ook voor doen ten aanzien van een mondkapjesplicht zoals die door de Staat is vormgegeven. De door eiseres achter punt 14 van haar dagvaarding genoemde nadelige effecten, voor zover dat al op basis van de door eiseres overgelegde producties zou kunnen worden vastgesteld, hebben allemaal betrekking op langdurig (niet-hygiënisch) gebruik, gebruik tijdens het sporten of ingeval van ziekte. Daartoe verplicht de Regeling niet.
- 2.14 Eiseres heeft verder nog gewezen op bij haar binnen gekomen signalen dat het bij de toepassing van de mondkapjesplicht op middelbare scholen niet altijd goed gaat. Vooropgesteld: de door eiseres geschetste incidenten zijn veelal niet in overeenstemming met de Regeling en passen ook niet bij de wijze waarop de Staat over de mondkapjesverplichting met scholen heeft gecommuniceerd. Zoals ook uit het Servicedocument voor funderend onderwijs naar voren komt, is de mondkapjesplicht en de uitzonderingen daarop nadrukkelijk met de scholen gecommuniceerd, waarbij is benadrukt dat de school reikwijdte en uitzonderingen heeft te respecteren en leerling of personeel niet zelf mag verplichten tot het dragen van een mondkapje. Indien een

⁵ Zie onder meer artikel 2a.1, lid 2, 2a2, lid 2-4, 2a.3, lid 2 Trm.

⁶ Zie www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/mondkapjes/instructies-mondkapje-dragen en www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/mondkapjes/welke-mondkapjes-geschikt en www.nen.nl/nieuws/nen-publiceert-nieuwe-instructies-voor-mondkapjes-voor-publiek-gebruik

⁷ www.nen.nl/nieuws/isko-vital-bv-ontvangt-als-eerste-het-nen-keurmerk-voor-mondkapjes-voor-publiek-gebruik

beroep wordt gedaan op een uitzondering, kan van de leerling of zijn ouders worden gevergd dat hij of zij aannemelijk maakt waarom daarvan sprake is. Dat kan op verschillende laagdrempelige manieren⁸, waarbij het verstrekken van medische gegevens en/of een verklaring van arts niet kan worden gevergd.⁹ Met leerlingen die zonder goede reden weigeren een mondkapje te dragen, wordt in de regel eerst het goede gesprek gevoerd, waarbij zo nodig ook een ouder wordt betrokken, voordat volgende stappen worden genomen.¹⁰

- 2.15 Het ministerie van OCW houdt via het wekelijkse corona-overleg met vertegenwoordigende organisaties uit het onderwijs bij ouders, leerlingen, schoolbesturen en personeel vinger aan de pols hoe binnen het voortgezet onderwijs met de mondkapjesverplichting wordt omgegaan.¹¹ Uit die overleggen komt nadrukkelijk een ander beeld naar voren dan door eiseres wordt geschetst. Over het algemeen gaat het gewoon goed. De mondkapjesplicht wordt in de regel nageleefd, zoals overigens ook ingeval van een wettelijke verplichting mag worden verwacht. Het gaat daarbij steeds om korte periodes tussen de lessen in. Het belang wordt daarvan veelal inzien: als bijdrage aan de bestrijding van de epidemie en om rekening te houden met hen die zich ongerust maken over de gevolgen van het coronavirus, zoals de ouders die zich hebben verenigd in de Stichting Protect Everybody.¹² Dit neemt niet weg, en dat is ook met eiseres besproken tijdens en na afloop van het open en positieve overleg op 13 januari 2021 dat de directeur Voortgezet Onderwijs open staat voor deze signalen en die ook zal bespreken met het veld als daartoe aanleiding bestaat. De Staat heeft de Stichting uitgenodigd deze signalen te blijven delen.

3 Verplichting proportioneel

- 3.1 De coronapandemie maakt ingrijpende maatregelen noodzakelijk. Een verplichting om buiten de klas op school een mondkapje te dragen, is misschien vervelend en hinderlijk, maar relatief veel minder ingrijpend. Dokters en tandartsen zijn gewoon om voor veel langere tijd mondkapjes te dragen. In het verkeer is het algemeen geaccepteerd om een helm op te zetten. En ook binnen onderwijsinstellingen kunnen regels gelden: pet af, jas uit in de klas, recht zitten. De verwachting en aannemelijkheid dat het dragen van een mondkapje buiten de klas bijdraagt aan de bestrijding en beheersing van de corona-epidemie, rechtvaardigt dan ook bepaald de beperkte inbreuk voor zover die met een mondkapjesplicht mogelijk op artikel 10 Grondwet, artikel 8 EVRM of andere grondrechten wordt gemaakt.

⁸ Zo kan bijvoorbeeld als sprake is van ziekte of een beperking een kaartje worden getoond dat eenvoudig via internet kan worden uitgeprint.

⁹ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/mondkapjes/mensen-met-een-beperking-of-ziekte#:~:text=Er%20geldt%20een%20uitzondering%20voor,dragen%20of%20op%20te%20zetten>.

¹⁰ Zie: www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/11/27/servicedocument-voor-schoolbesturen-funderend-onderwijs-coronavirus-covid-19, p. 10 en 17-18.

¹¹ Het gaat dan onder meer om het LAKS, Ouders en Onderwijs, AOW, CNV en Stichting Werkende Ouders.

¹² Zie Vzr. Rb. Den Haag 14 december 2020, ECLI:NL: RBDHA:2020:12689 en Vzr. Rb. Den Haag 15 januari 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:268.

3.2 Met de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 is daarvoor een precieze wettelijke grondslag in de Wpg opgenomen. De Afdeling advisering en beide Kamers hebben zich daarover gebogen. Ook aan alle eisen aan een proportionele verplichting wordt voldaan:

- het gaat om een beperkte inbreuk op het recht op persoonlijke levenssfeer;
- in beroepen waar de gezondheid van degenen die worden behandeld, voorop staat, is een mondkapjesplicht al gemeengoed en algemeen geaccepteerd;
- het gaat dus niet om een uitzonderlijke verplichting;
- in het belang van de veiligheid zijn soortgelijke maatregelen eveneens algemeen geaccepteerd (denk aan de verplichting om een helm of gordel te dragen in het verkeer);
- de maatregel is gericht op de bescherming van anderen; de belangen van die anderen hebben zwaarder te wegen;
- de maatregel voorziet in uitzonderingsmogelijkheden voor waar dat nodig is;
- de maatregel is gericht op beheersing en bestrijding van de pandemie; dat belang heeft zwaarder te wegen;
- in het bijzonder in deze fase van de pandemie, waar elke maatregel die aan de beheersing en bestrijding van de pandemie kan bijdragen, en er in het bijzonder zorgen zijn over de Britse variant, waarvan over de verspreiding bij scholieren onderling nog veel onduidelijk is, is deze maatregel aangewezen;
- de maatregel draagt er ook aan bij dat scholen voor zover de bestrijding van de epidemie dat toelaat, opengaan, en op dit moment openblijven voor kwetsbare leerlingen en voor onderwijsactiviteiten die niet thuis kunnen worden verricht zoals examens en praktijkonderwijs.

3.3 Het is niet voor niets dat het kabinet deze week heeft uitgesproken dat een van de eerste maatregelen die wordt versoepeld als een versoepeling mogelijk is, zal zijn gericht op meer fysiek onderwijs. Daarmee wordt zo goed mogelijk invulling gegeven aan de positieve verplichting om het recht op onderwijs gestalte te geven. De positieve verplichting om de epidemie te bestrijden komt daar dan nog bij.

3.4 De mondkapjesplicht waar eiseres zich tegen keert, is rechtmatig. Aan de lat van evidente onrechtmatigheid wordt dan ook niet voldaan.

4 Conclusie

4.1 Tot afwijzing van de vordering, kosten rechtens.

---

behandeld door	R.W. Veldhuis
correspondentie	Postbus 11756, 2502 AT Den Haag
telefoon	+31 70 515 3793
fax	+31 70 515 3383
e-mail	reimer.veldhuis@pelsrijcken.nl
zaaknr	11015368